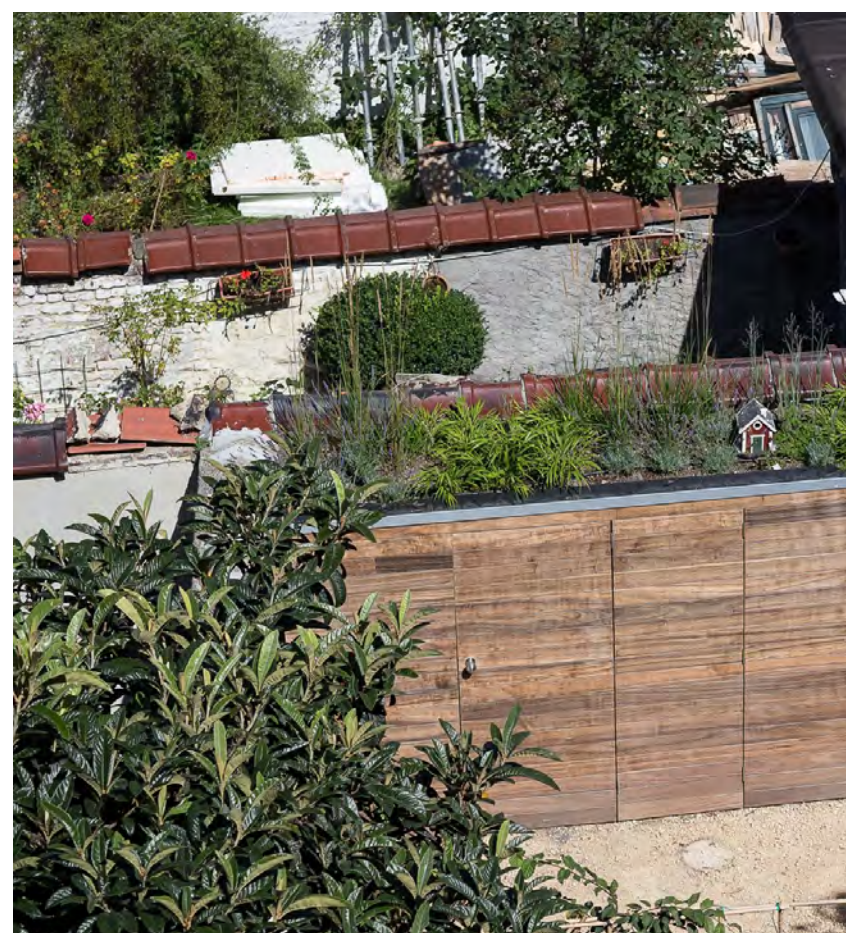

Bedrieglijke eenvoud

In een pas gerenoveerd huis trekken en vanaf dag één kunnen genieten van een perfect aangelegde tuin is weinig verbouwers gegund. Bij Sandra en Stefan is dat wel gelukt, dankzij een minutieuze planning van architect, tuinontwerper en tuinaannemer. Hun stadstuin zit nochtans minder eenvoudig in elkaar dan je op het eerste gezicht zou vermoeden. 'Het was millimeterwerk om alles te doen kloppen.'

KARIN EECKHOUT, FOTO'S: BRECHT VAN MAELEN

De tuinberging met groendak zit verborgen achter houten panelen.

De hele dag biedt de tuin zonnige plekjes.

Weggaan of blijven

Sandra en Stefan kochten hun herenhuis in Schaarbeek in 2000 en wonen er sindsdien. 'Jarenlang hebben we getwijfeld: elders in Brussel iets kopen, naar het platteland verhuizen, of hier blijven maar dan wel grondig verbouwen? Na veel wikken en wegen gingen we voor die laatste optie. Maar dan moest het wel vooruitgaan. En ook de tuin moest ineens mee aangepakt worden. We gingen tijdelijk elders wonen en tegen onze terugkeer moest alles klaar zijn, ook de buitenruimte.' Niet dat de oorspronkelijke tuin niet bruikbaar was. 'Maar toch zaten we er om een of andere reden zelden. De tuin moest een soort verlengstuk van de leefruimte worden, dan zouden we er meer van genieten, dachten we.' Met die opdracht stapte het gezin naar Paul Janssen en Pieter-Jan Swinnen, respectievelijk tuinarchitect en tuinaannemer. Ze vroegen om de tuin een strakkere aanblik te geven, zodat die beter zou aansluiten bij de verbouwde woning. Dat betekende onder meer dat de weelderige wingerd en klimop op de achtergevel moesten verdwijnen. Tot grote vreugde van Sandra, die het snoeien een helse job vond en de tuin wat onderhoudsvriendelijker wilde. Voor de werken werd alles goed afgestemd met de architecte van de verbouwing. 'Dat was nodig. Wij moesten veel materiaal naar binnen en waar naar buiten krijgen, en de timing was behoorlijk strikt', vertelt Pieter-Jan. 'Praktisch gezien was het een voordeel dat het binnen nog een ruwbouw was, zo konden we niets beschadigen. De aanleg van een ingesloten stadstuin is logistiek sowieso al een krachttoer.'

Niveaoverschil

Bij het ontwerp vertrok Paul Janssen vanuit het functionele aspect. 'Het moest een tuin worden met verschillende ruimtes of kamers, afgebakend door planten en groen. We hielden ook rekening met de beleving van de tuin van

Praktisch

Oppervlakte van de tuin: 70 vierkante meter

Planten in de cortenstaalbakken:

- Panicum 'heavy metal', een vingergras dat opstaand groeit en tot 1,2 meter hoog wordt.
- Hakenechloa macra, een Japans berggras met een fris groen blad het hele jaar door.
- Gauria lindheimeri, witte bloemen die de hele zomer bloeien.
- Helleboris niger of kerstster, een wintergroene plant die bloeit in januari.

Beplanting naast het houten terras:

- Bomen: haagbeuk op stam en voorgeleid carpinus betulus.
- Struiken: hoysia aztec pearl, Mexicaanse oranjebloesem, een wintergroene struik met weelderige witte bloei in het voorjaar.

Groendak:

semi-intensief groendak met een substraatlaag van 12 tot 20 centimeter. Dezelfde planten als in de plantenbakken, alleen lavendel in plaats van gauria, om wat kleur te geven.

Tuinarchitect: Paul Janssen: info@urbanhouse.be

Tuinaannemer: Pieter-Jan Swinnen: www.siertuinenswinnen.be

De bomen zullen op termijn helemaal dichtgroeien en een echte 'buitenkamer' vormen.

De trappen nodigen uit om erop te gaan zitten.

binnenuit.' De grootste uitdaging daarbij was het overbruggen van het niveauverschil van twee meter tussen de leefruimte en de tuin. 'Klassiek wordt zo iets opgelost door een terras aan te leggen ter hoogte van de leefruimte, van waaruit dan een trap naar beneden leidt. Maar zo'n terras met balustrade zou het vrije uitzicht hebben belemmerd.' Dus kwam het terras beneden in de tuin te liggen en werd het niveauverschil op een aantrekkelijke manier ingevuld. 'Om op een zachte manier de overgang te maken, hebben we een volumespel met vlakken bedacht. Er zijn treden waarop je kunt zitten, er is een klein terrasje en er staan plantenbakken in cortenstaal, met daarin wildere grassoorten die het strakke van de tuin een beetje breken. Met die plantenbakken creëren we ook een groengevoel aan de rand van het huis, ook al geeft dat niet rechtstreeks uit op tuin of terras', zegt Pieter-Jan.

De viver met pompje dempt omgevingsgeluid.

Een irrigatiesysteem met druppelslang bevloeit de hele tuin automatisch, op vaste tijdstippen

In een van de cortenstaalbakken zit een vijver vervat. 'Een waterpartij doet een tuin leven', vindt Paul Janssen. Een waterpompje zorgt voor een klaterend geluid dat rust geeft en het omgevingsgeluid dempt.

Met de zon mee

Uiteraard speelde ook oriëntatie een rol bij het ontwerp. 'Van de ochtendzon kan je genieten op het miniterrasje onder de achtergevel. In je eentje met een kop koffie bijvoorbeeld, terwijl de rest van het gezin nog slaapt. Later op de dag kan je er de schaduw opzoeken. Het is een tussenruimte met een aparte sfeer, ideaal voor een sololigstoel', zegt Paul Janssen. Later op de dag kunnen de bewoners opschuiven in de tuin, de zon achterna. Naar de 'leefruimte', met een houten terras dat groot genoeg is om er met het hele gezin én bezoek te zitten. Het gevoel dat je in een 'buitenkamer' zit, wordt nog versterkt door de hoogstamige bomenrij rond het terras, die op korte termijn helemaal dicht zal groeien.

Voor een aperitief in de avondzon of een barbecue is het maar uit te wijken naar de tuinkamer erachter. Daar is plaats voor een hele schare vrienden. Het barbecuestel en het andere tuinmateriaal zitten netjes opgeborgen achter de houten deuren van de tuinberging die achteraan in de tuin is voorzien, over de hele breedte van het perceel.

Boven die berging kwam een groendak, opgevuld met daksubstraat. 'Anders ben je beperkt tot sedummaten met vetplanten', legt Pieter-Jan Swinnen uit. 'Terwijl hier nu gewone grassoorten kunnen groeien.'

'De uiteindelijke tuin ziet er eenvoudig uit, maar vergis je niet, het was niet zo simpel', zegt Pieter-Jan Swinnen. 'Want alles moest tot op de millimeter kloppen en elk element moest precies op de juiste hoogte zitten. Het was een kwestie van meten en blijven meten.'

Sobere materialen

'Wat het materiaalgebruik betreft,

hebben we het sober gehouden', zegt Paul Janssen. De oude tuinmuren werden wit geschilderd, dat contrasteert mooi met de andere natuurlijke materialen en met het groen. Het padoekhout zorgt voor een zachte kleurschakering ten opzichte van de dolomiet. Het cortenstaal, dat door oxidatie spontaan verkleurt van een grijzige metaalkleur naar een diep roestbruin, levert dan weer een pittig contrast op met de grijze achtergevel.'

Op de grond van de achterste tuinkamer ligt dolomiet. Makkelijk in onderhoud - geen last van vetplekken na een feestje. Dolomiet bleek ook de beste keuze omdat het gezin twee honden heeft. 'Gras zouden zij toch maar kapot lopen. Een iets fijner grind was misschien nog praktischer geweest, maar dat wordt snel hard en dan krijg je het gevoel op een petanquebaan te staan', vindt de tuinarchitect. 'En die grovere structuur contrasteert bovendien mooier met het hout.'

Onderhoudsvriendelijk

'We hebben gekozen voor onderhoudsvriendelijke planten en bomen die makkelijk gedijen', benadrukt Pieter-Jan Swinnen. 'Eén keer per jaar de bomen snoeien, dat is het zowat.'

Een irrigatiesysteem met druppelslang bevloeit de hele tuin automatisch, op vaste tijdstippen. Er kan ook nog een vochtsensor aangezet worden, kwestie van niet onnodig te bevoeien bij regenweer. 'Vooral in het begin is dat belangrijk, want als de wortels van pas geplante boompjes te veel water krijgen, dan kunnen hun wortels zich niet diep genoeg nestelen', zegt de tuinaannemer.

Op termijn komt er nog meer groen in de tuin, in losse potten. Leuk is dat je ook die potten op het irrigatiesysteem kunt aansluiten, zodat je niet meer manueel aan de slag moet met gieters, vindt Sandra. 'En het is ook fijn om met een gerust gemoed op vakantie te kunnen vertrekken, wetende dat de tuin niet lijdt onder onze afwezigheid.'